

MEŽS IENĀK RĪGĀ

Tautā populārais teiciens, ka **mežs ir Latvijas zaļais zelts**, vistiešāk pasa-ka, ko mūsu valstij nozīmē mežs un kāpēc meža nozare jau gadu desmitiem ir viens no galvenajiem Latvijas ekonomikas bal-stiem. Meži aizņem vairāk kā pusi no Latvijas teritorijas, un, atšķirībā no dažādiem fosilajiem resursiem, tas pēc saimnieciskās izstrādes ir atjaunojams. Mežsaimniecībā ir nodarbināta liela Latvijas iedzīvotāju daļa, bet mežu kā rekreācijas un atpūtas vietu izman-to gandrīz ikviens no mums.

Apmeklējot pasākuma „LAUKI IENĀK PILSĒTĀ” mežam veltīto sadaļu, ikvienam būs iespēja uzzināt, kā šodien saimniekojam Latvijas mežos un kādos produktos pārtop Latvijas koksne.

Foto: FLORA

Gan liels, gan mazs ir aicināts vairāk uzzināt par meža apsaimniekošanu un koksnes pārstrādi. Pieejami būs gan informatīvie materiāli un speciālis-tu konsultācijas, gan dažādas interaktīvās spēles un viktorīnas. Plašāku informāciju par uzņēmumu aktivitātēm, konsultāciju tēmām un laikiem var uzzināt pasākuma dalībnieku mājas lapās!

Foto: AS LVM

Foto: AS LVM

Siltums no meža

Koksne ir viens no senākajiem kurināmā veidiem, un savu aktuallitāti nav zaudējusi joprojām. Gan laukos, gan pilsētās ir daudz mājsaimniecību, kurās siltumu ziemas mēnešos nodrošina mal-kas apkure. **IKU Eduards** sten-dā uzzināsiet, kā malku sagatavo šodien, izmantojot mūsdienīgas tehniskās iekārtas. ļoti ērti un efektīvi mājokļus un saimniecības telpas iespējams apsildīt, izmanto-jot šķeldu, kuru iegūst no mazvēr-tīgas koksnes un kokapstrādes atl-i-kumiem, kā arī no kādreiz par maz-vērtīgiem uzskatī-tiem krūmiem, za-riem un celiem.

www.malkdaris.lv

Dažādais mežs

Meža konsultāciju un pakalpo-jumu centrs (MKPC) ikdienā no-drošina meža īpašnieku un sabied-rības informēšanu, konsultēšanu un apmācību par meža apsaimnie-

košanas jautājumiem. Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja vairāk uzzināt par MKPC ar meža apsaim-niekošanu saistītajiem pakalpoju-miemi, atjaunojamo energiju un apskatīt dažādus koksnes kurinā-mā veidus. Aktīvo aktivitāšu cie-nītāji varēs piedalīties tērpu teātrī un iejusties dažādu meža iemīt-nieku lomās, iesaistīties spēlē „Ie-lec mežā” un ar spēles „Interaktī-vais mežs” palīdzību izveidot savu mežu. Interesentiem būs pieejams bezmaksas informatīvais izde-vums meža īpašniekiem „Čiekurs” un citi informatīvie materiāli. Konsultāciju stūrītī dar-bosies MKPC sadarbības partneri.

www.mkpc.llkc.lv

Mežam vajadzīgs saimnieks

Latvijā gandrīz puse no mežiem pieder privātajiem meža īpašnie-kiem. **Latvijas meža īpašnieku**

biedrība aicina ikvienu no jau esošajiem 144 000 meža īpašnie-kiem un arī topošos meža īpašnie-kus uzzināt vairāk par meža ap-saimniekošanu, plānošanu un to, kā savā īpašumā izaudzēt augst-vērtīgus kokmateriālus.

SIA „**SilvITA**” speciālisti parā-dīs, kā izmantojot IT iespējas var aprēķināt, ko un cik daudz mežā var izaudzēt, kā iegūto koksni pārdot izsolēs ar interneta portāla cirsmuizsoles.lv palīdzību un ci-tas iespējas moderno tehnoloģiju cienītājiem. Savukārt Meža īpaš-nieku apvienības „**Bārbele**” un „**Meža konsultants**”, Kurzemes un Kuldīgas meža īpašnieku ap-vienības, kā arī meža īpašnieku kooperatīva „**LV Mežs**” speciālisti atbildēs uz jautājumiem, kā au-dzēt un kā saimniekot, un kādi ekonomiskie ieguvumi var būt no meža īpaš-nieku sadar-bības.

www.mezaipasnieki.lv

Darbs mežā

Darbs mežā vairs nav vienkārša fiziska nodarbe, kuru kvalitatīvi spēj paveikt jebkurš ierindas pilsonis. Lai saimniekotu ilgtspējīgi un efektīvi, ir nepieciešamas zināšanas. **Ogres valsts tehnikuma** studenti pastāstīs, kā apgūt dažādas ar mežu saistītas profesijas. Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja izmēģināt moderna harvestera operatora darbu, vadot īpašu simulatoru, kurš tiek izmantots jauno meža tehnikas operatoru apmācībā. Protams, arī mūsdienu tehnikas laikmetā motorzāģis nav zaudējis savu nozīmi, un apmeklētāji varēs būt liecinieki tam, kā zāģis parastu balķi pārvērš elegāntā mēbelē.

www.ovt.lv

Izglītību meža nozarē atbalsta gan nozares uzņēmumi, gan meža tehnikas tirgotāji. Vairāk par zāģiem un citu tehniku būs iespējams uzzināt no tirdzniecības un servisa centra **STOKKER** speciālistiem, kas Latvijas tirgū pārstāv Japānā ražoto motorzāģu zīmola ECHO produktus. Būs apskatāmi arī citi kokapstrādes instrumenti no zīmola METABO. Šī zīmola elektriskie rokas instrumenti ir pirmie un pašlaik vienīgie pasaulē, kas ir aprīkoti ar 5,2 Ah akumulatoru, un par tā ilgmūžību būs iespēja pārliecināties uz vietas.

www.stokker.lv

Koku ceļš

Lai koks ienāktu mūsu mājas, tas no meža jānogādā koksnes pārstrādes uzņēmumiem. Kādreiz koki tika transportēti zirga pajūgos un pludināti pa upi, šodien to veic moderni kokvedēji. Apmeklētāji varēs aplūkot vienu no Scania kokvedējiem, kas ir videi draudzīgs, ekonomisks, ergonomisks un aprīkots ar modernām tehnoloģijām. To ikgudēnas darbā izmanto SIA “**Self Logistika**”, kas ar koksnes un transporta plūsmas optimizācijas programmas palīdzību gādā, lai kokmaterāli no meža aizceļo līdz klientam pa īsāko, lētāko un zaļāko ceļu.

www.selflogistic.lv

Vai zini, ka uz ostu, iekraušanai kuģos, tiek vesta tikai papīrmalka, ko pagaidām vēl Latvijā neizmanto, bet pārējie apaļkoki tiek piegādāti Latvijas zāģētavām un koksnes pārstrādes uzņēmumiem? Cik kubikmetru koksnes var iekraut vienā kokvedējā? Kā uzmērīt kravu? Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja iegūt atbildes ne tikai uz šiem jautājumiem. Detalizētu informāciju par kokvedēja Scania tehnisko specifikāciju un to, kā uzņēmums nodrošina klientiem ekonomiski labāko risinājumu kravas auto komplektācijai ilgtermiņā no plkst. 11.00 līdz 15.00 sniegs SIA „Scania Latvia” speciālisti.

www.scania.lv

Magiskais koks

Mežs ir iedvesmas avots. Kāds rada mūziku, cits dzeju vai gleznu. Amatnieks **Dainis Lēgenbergs** savā darbnīcā parādīs, kā koka dabīgās formas var izmantot dažādu praktisku un saimniecībā noderīgu lietu izgatavošanā. Uzzināsiet, no kāda koka labāk izgatavot karoti, no kāda – galdus un krēslus, vai pirts kublu. Varēsiet izmēģināt savu roku skalu grozu pīšanā, kā arī Spiķeru tirdziņā iegādāties amatniecības izstrādājumus.

www.wood-craft.eu

Rīga – ES mežu galvaspilsēta

Latvijas galvaspilsēta Rīga pasaules mērogā ir slavena ne tikai ar savu vecpilsētu, jūgendstila ēkām un vairāk nekā 800 gadus seno vēsturi, bet arī ar mežiem. Rīgas pilsētu droši var saukt par Eiropas mežu galvaspilsētu, jo tai pieder vairāk nekā 70 tūkstoši hektāru meža zemju, kas ir daudz vairāk nekā citām Eiropas pilsētām. Rīdziniekiem zināmākais no Latvijas galvaspilsētas mežiem noteikti ir Mežaparks, taču pilsētas meža masīvi sniedzas pat 50 kilometrus tālu aiz Rīgas robežām.

Meži ir kļuvuši par neatņemamu pilsētas daļu, tāpēc tās saimniekiem ikgudēnā nākas domāt ne tikai par ielu, tiltu, osta un dzīvojamā rajonu attīstību, bet arī jārūpējas par meža kopšanu, jaunaudžu veidošanu, koksnes ieguvi un pārstrādi. Tiešās rūpes par galvaspil-

Pasaules
Dabas
Fonds
sadarbībā ar

• Kāds izskatās dzīvs un bioloģiski daudzveidīgs mežs? Kā saglabāt dabas daudzveidību mežā? **Pasaules Dabas Fonds** piedāvā bērniem un pieaugušajiem ieraudzīt mežu, uzzināt par mežu, kā arī iesaistīties spēlēs un atrakcijās kopā ar Pandu! Pandas meža darbnīca būs atvērta no 11.00 līdz 14.00. Plašāka informācija: www.pdf.lv

• Kā izaudzēt vērtīgu kokaudzi ātrāk kā astoņdesmit gados? **Latvijas Valsts mežzinātnes institūta „Silava”** speciālisti iepazīstinās ar projekta “Daudzfunkcionālu lapu koku un enerģētisko augu plantāciju ierīkošanas un apsaimniekošanas modeļu izstrāde” rezultātiem un no 14.00 līdz 18.00 atbildes uz Jūsu jautājumiem. Plašāka informācija: www.silava.lv

• Vai koksni var iegūt, necērtot kailcrites? Kā gūt regulārus ienākumus un vienlaicīgi baudīt dabas jauku-mus? Atbildes no 17.30 līdz 19.00 sniegs mežkopis **Raimonds Mežaks**, viens no **mežsaimniecības demonstrājumu saimniecības „Pūpoli”** izveidotājiem un apsaimniekotājiem.

sētas mežiem ir uzņēmusies pašvaldības SIA „**Rīgas meži**”.

Cik ātri aug mežs

Jautājums, cik ātri izaug mežs, ir aktuāls gan lieliem, gan maziem. Atbildi uz šo jautājumu sniegs AS **Latvijas valsts meži** (AS LVM) speciālisti. Uzņēmums ne tikai apsaimnieko Latvijas valsts mežus, bet arī ražo un pārdod koku sēklas un stādus. Stendā uzzināsiet, kā izaudzēt stādiņu un cik ilgi tam jāaug mežā, lai izaugtu kvalitatīvs koks. Grūti noticēt, ka no desmit centimetru gara stādiņa var izaugt 40 metru augts koks!

Apmeklētāji varēs noskaidrot, kas ir un ko nozīmē “Meža apsaimniekošanas cikls”, uzzināt “kas šodien liekas nieks, rīt liels kaitnieks!”, kā arī noskatīties video stāstu un uzzināt, cik ātri izaug viens kubikmetrs koksnes. Pasākumā aktīvi darbosies tīru mežu uzraugs Cūkmens. Stendā būs pieejama informācija par Mammadaba /www.mammadaba.lv/ a t p ū t a s iespējām

AS LVM objektos.

www.lvm.lv

Meža zinības

Latvijas Lauksaimniecības universitātes **Meža fakultātes** studenti pastāstīs interesentiem vairāk par Meža fakultātē apgūstamajām profesijām un studiju programmām (mežzinātnes, mežinženieru, kokapstrādes, darba aizsardzības un drošības), kādus pētījumus veic LLU Meža fakultātes pētnieki, kādos jautājumos var saņemt konsultācijas un iegūt zināšanas tālākizglītības kurso. Apmeklētājiem būs iespēja pārbaudīt savas zināšanas, atpazīs-

totmeža augus, koku sugas, kuķaiņu un koksnes paraugus.

www.mf.llu.lv

Koks – moderns materiāls

Vārdu savienojums **“Latvijas Finieris”** ir zināms ne tikai Latvijas iedzīvotājiem. Gandrīz visās pasaules valstīs ir cilvēki, kuri zina par uzņēmumu, jo tā ražotais bērza saplāksnis ir viens no Latvijas eksportspējīgākajiem produktiem. Latvijas bērza finiera saplāksni, pateicoties tā izcilajām tehniskajām īpašībām, izmanto mēbeļu ražošanā, būvniecībā, kuģu būvē, automašīnu ražošanā, poligrāfijā un daudz kur citur. Mēs ikdienā pat neiedomājamies, ka ik uz soļa saskaramies ar Latvijas bērzu – braucot pilsētas autobusā, staigājam pa bērza finiera

grīdu; produktus uz tuvāko veikalū atved kravas auto, kura kravas nodalījums ir “izšūts” ar saplāksni; koncertos skaņa līdz skatītājiem nonāk no skandām, kuras arī darinātas no bērza saplāksņa.

Kāpēc bērza saplāksnis ir tik pieprasīts materiāls, jūs varēsiet uzzināt teltī “Koks - moderns materiāls”, kur improvizētā laboratorijā saplāksnis tiks testēts augstās un zemās temperatūrās, kā arī pakļauts dažādām slodzēm, lai praksē parādītu tā izcilās īpašības. Mazākajiem apmeklētājiem būs iespēja iejusties arī prinča lomā, pašūpojoties daudzās paauzdēs tik iecienītā zirdziņa mugurā, kurš nu izklaidēs arī Lielbritānijas jauno princi Džordžu.

AKCIJU SABIEDRĪBA

www.finieris.lv

MEŽA NOZARES DIŽOŠANĀS STUNDA

Interesantus faktus par meža nozari varēsiet uzzināt dižošanās stundā uz Spīkeru lielās skatuves no plkst. 14.00 līdz 15.00, klausoties intervijas ar meža nozares pārstāvjiem, vērojot video un fotostāstu, piedaloties viktorīnās un baudot kultūras programmu.

Par meža nozari intervijās **stāstīs Madars Kalniņš**, Rūjienas meža īpašnieku biedrība; **Kristaps Klausss**, Latvijas kokrūpniecības federācija; **Sigita Vaivade**, MIB “Meža konsultants”

Meža nozares **videostāstu** palīdzēja veidot:

- būvniecības uzņēmums **“Nordic Homes”**, kurš specializējas koka karkasu paneļu un moduļu ražošana, būvniecība un nekustamo īpašumu attīstīšana;
- saplākšņu pārstrādes uzņēmums **“Troja”**

Meža nozares **fotostāstu** veido dalībnieku bildes.

Īpašs paldies par vizuālo materiālu SIA **“Flora”** (Eiropas līmeņa logu ražotne) un SIA **“SEL RA ART”** (mēbeļu un būvizstrādājumu ražotājs vietējam un eksporta tirgum).

Cienastā Lielajam lauku brokastgaldam meža nozare dāvina Latvijā tradicionālas meža veltes - marinētas sēnes un meža ogu ievārījumu, kā arī **“Baltic Wild”** gatavotus medijumu gaļas izstrādājumus.

Muzikālo pavadījumu nodrošina meža darbinieku vīru koris **“Silvicola”** un koncertapvienības „AVE SOL” koklētāju ansamblis **“Cantata”**

*Vairāk par meža nozari var uzzināt 9. septembrī plkst. 09.55, klausoties interviju ar **Kristapu Cepli** (Latvijas kokrūpniecības federācija) LR1*

Mežs ienāk katrā mājā

Latvijas mežu karaliene pilnīgi noteikti ir priede. Priede ir visizplatītākā koku suga mūsu mežos, un attiecīgi arī Latvijas kokrūpniecība lielā mērā balstās uz priedes pārstrādi. Pirms vairākiem simtiem gadu, kad cilvēki un preces starp dažādām zemēm ceļoja burukuļos, tieši slaidās un izturīgās Latvijas priedes bija pieprasīts mastu materiāls. Pasaule tolaik iepazina "Rīgas priedi" un šī senā slava nekur nav pazudusi arī mūsdienās. Pateicoties Latvijas klimatiskajiem apstākļiem mūsu priedei ir izcila koksnes struktūra. No priedes gatavo dažādas lietas, bet lielākais šīs koksnes apjoms pārtop dažādos augstas kvalitātes konstrukcijas materiālos.

Lai labāk izprastu priedes koksnes pielietojumu, **Latvijas Kokrūpniecības federācija** savā stendā ir novietojusi no Latvijas mežiem nākušas priedes stumbru visā garumā. Stumbrs ir sadalīts īsākos nogriežņos, un zinoši gidi jums pastāstīs, kādi produkti top no resnākajiem baļķiem, bet kur izmantojams tievgalis, un kādā veidā Latvijas priede pārtop vanilinā, kuru izmantojot pārtikā.

www.latvianwood.lv

Jautrās koku spēles

Ikdienā Meža un koksnes produkta pētniecības un attīstības institūts **MeKA** nodarbojas ar koksnes un to produktu testēšanu un pētniecību, jaunu produktu attīstību un ieviešanu, kā arī ar sabiedrības izglītošanu par meža nozares notikumiem un procesiem. Šodien apmeklētājiem tiek piedāvātas jautrās koka spēles, dodot iespēju gan lielam, gan mazam izmantot savu prātu un atjaunību dažādu uzdevumu veikšanā,

kā arī rast idejas savām spēlēm. Tikai paturot koku rokā, var novērtēt to kā materiālu un saprast, kādas izjūtas un domas tas izraisa.

www.e-koks.lv

Dodoties uz mežu ogot, sēnot vai vienkārši baudīt dabu, jāatceras – mežā neesam vieni!

No **Latvijas mednieku asociācijas** un **Latvijas mednieku savienības** speciālistiem uzzināsiet, kādi dzīvnieki un putni mīt Latvijas mežos un kā:

- selekcijas rezultātā tiek iegūti izcili dzīvnieki;

- tiek veikta 18 dažādu sugu medību dzīvnieku uzskaitē un saglabātas medījamo dzīvnieku populācijas;

- tiek veikta dzīvnieku skaita regulēšana, lai dzīvniekiem pietiku barības bāze un tie nepostītu lauksaimnieku sējumus.

Apmeklētājiem būs iespēja izmēģināt dažādas dzīvnieku pieviliņāšanas iekārtas, piedalīties fotosesijā ar dzīvnieku izbāzeņiem un klausīties mednieku stāstos, kā arī uzzināt, kā kļūt par mednieku.

Toma Soijera darbnīca

Ar ko savā starpā atšķiras dažādi dēļi? Kam tos izmanto? Kādu produkciju var saražot no koka dēļiem? Par to vairāk pastāstīs PATA Kokmateriāli veikalā speciālisti. PATA kokmateriāli ir specializētu veikalā tīkls, kuros tirgotikai Latvijā ražotus kokmateriālus. Kokmateriālu veikalā atrodas Rīgā un Saldū. Visi interesenti ir laipni lūgti izmēģināt roku "Toma Soijera darbnīcā", krāsojot sētu ar ekoloģiskajām krāsām.

<http://pata-ab.eu/lv/home>

Mežā neesam vieni

Tagad, kad koka māja ir uzcelta, iekārtota ar koka mēbelēm, dārza bērnus priecē koka rotālu stūrītis un viesus sagaida koka vārtinī, ir pienācis laiks atpūtai.

www.latma.lv

www.lms.org.lv

UZZINI VAIRĀK PAR MEŽĀ NOZARI

- meklējot informāciju pasākuma "Lauki ienāk pilsētā" dalībnieku mājas lapās
- lasot meža nozares vortālu **Latforin** – www.latforin.lv
- apmeklējot izstādi „**Iepazīsties – Koks!**“ - www.koksirlabs.lv
- piedaloties dažādos meža nozares organizētajos pasākumos un aktivitātēs!

Foto: LKF

Kontaktinformācija par pasākumu "Lauki ienāk pilsētā"

- informācija par nodibinājumu "Fonds Latvijas lauksaimniecības attīstībai" (**FLLA**) – Rihards (26128855), valdes preikssēdētājs
- vispārējā informācija par pasākumu – Ilze (28611555), Projekta vadītāja
- **meža nozares koordinatore** – Lelde (29105810), LVMI "Silava"